

Løgtingsvalið '90

Valskrá Javnaðarflokksins

Føroyska samfelagið er nærum steðgað upp, men Javnaðarflokkurin er sannferdur um, at samfelagið kann setast í gongd aftur, um rætt verður borið at. Tað ræður tí um at skapa ein haldgóðan politikk, sum kann tryggja okkum eitt sterkt, liviligt og menniskjavinartligt samfelag øldina út og framyvir. Vit eiga at minnst til, at tann politikkur, ið verður ríkin tey komandi fyra árin, verður avgerandi fyri livikorini hjá komandi ættarliðum langt inn í næstu øld. Javnaðarflokkurin fer tí, tá hann kemur aftur í samgongu, at skorða á soleiðis, at ríkin verður ein aktivur politikkur á øllum teimum økjum, ið nevnd eru frammanfyri undir teimum 10 punktunum. Her skal stutt verða greitt frá høvuðsinnihaldinum í hesum politikki:

Hvussu fáa vit hjólini at mala?

Hvussu skulu vit so bera okkum at við at fáa hjól samfellsins aftur at mala? Vit skulu og mugu økja um okkara útflutningsvirði og harvið skapa nýggjar og øktar inntøkukeldur til føroyska samfellsins. Vit mugu við øðrum orðum fáa nógva meira burtur úr tí fiski, sum kemur upp á land í Føroyum í framtíðini.

Hetta kunnu vit gera við at tryggja okkum, at tann fiskur, ið kemur upp

á land hevur hina hægstu góðsku. Við eini nógva dygdarbetri og nógva feskari rávøru ber til at seta á stovn ein matvøruindnað á høgum støði, ið skal framleiða nýggjar og nógva meira tilvirkaðar útflutningsvørur, samstundis sum farið verður undir ávisan útflutning av rettailpakkaðum feskum fiskavörum. Henda leið fer at geva okkum betri pris fyri okkara útflutningsvørur og harvið meira pening til føroyska landshúsarhaldið og henda leið fer ikki minst at útvega nógva fólk trygt og væl-lönt arbeiði!

Landið skal eggja teimum, sum hava viljan og evnini at seta í gongd nýggjar og lønandi útflutningsvinnur. Stuðul verður tó bert latin til at seta nýggja vinnu í gongd og ikki til rakstur. Við nógva størri útflutningsvirði á vörum okkara ber til at fáa javnvág í peningaligu viðurskipti okkara við útheimin.

Búskapin á fótur

Búskaparligu trupulleikarnir í dag eru skeiva javnvágin hjá føroyska samfelagnum mótvægis útheiminum, skeivleikarnir í føroyska vinnulivsbygnaðinum fyrst og fremst innan fiskivinnuna og hall landskassans.

Gjaldsavnahallið skal verða fingið burtur sum skjótast. Hetta verður gjørt við innflutnings-tálmandi tiltøkum og við

at økja um útflutningsvirðið. Tað almenna skal reka ein aktivan útflutningspolitikk við stutt freistaðum iløgu- og/ella menningarstuðli til góðskaðar fiskavørur.

Tað almenna og tað privata eins væl og framleiðslusamtøk skulu samarbeiða um at skapa ein professionell menningarpolitikk við tí endamáli at økja um söluna av høgt tilvirkaðum fiskavörum.

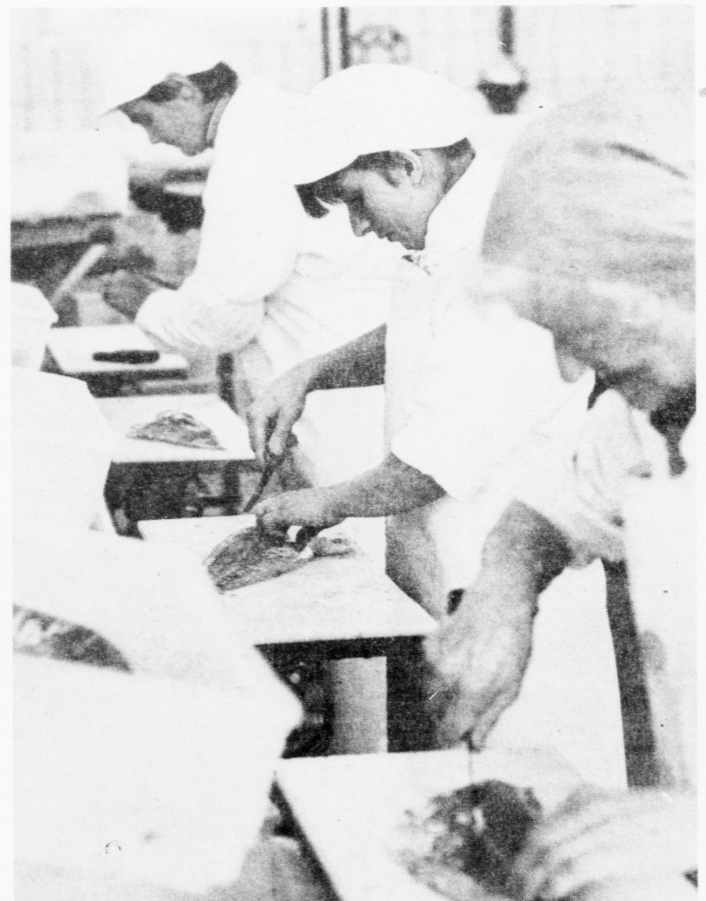
Forðað verður fyri, at landskassin um studnings-ella aðrar skipanir tekur yvir privata uttanlandsskuld.

Javnvág í landskassan

Hægri útflutningsvirði fyri okkara vørur loysir ikki einsamalt okkara búskaparligu og figgjarligu trupulleikar. Í einum nútíðarsamfelag hanga allar samfellsins tættir saman. Tað verður tí alt-umráðandi at fáa gjørt skilagóðar broytingar í fyrisingarligu og figgjarligu viðurskiptini hjá tí almenna.

Landskassanum mugu útvegast nýggjar inntøkur, uttan at farið verður aftur til skattgjaldaran eftir meira beinleiðis skatti. Hetta ber til við at steðga rentuspekulatióini.

Tað ber til við at reka almennar fyritekur biligari. Tað ber til við at økja tað samlaða inntøkgurundarláðið í Føroyum — nakað, sum kemur tí almenna til

góðar figgjarliga bæði so og so. Landsins stovnar verða endurskoðaðir at vita, um teir eru fult hóskandi til at loysa tær uppgávur, ið teimum eru álagdar. Eisini eigur at verða skipað fyri eini betri figgjarstýring hjá almennum stovnum. Allar broytingar verða avrandar í samráð við avvarandi yrkisfeløg til tess at tryggja, at tær verða skilagóðar og ikki raka hin einstaka. Kannað verður, um almennar fyritekur og stovnar á jøvnum kappingarføti kunnu veita privatum og feløgum tænarast-ur móti endurgjaldi.

Landsbankin fær ábyrgd og myndugleika at reka peninga- og kredittpolitikk í Føroyum og verður sum skjótast útbygddur til hetta virksemi. Hagdeildin verður útbygd til tess at gera haldgóða og dagfórda hagtalsskipan, so at landsmyndugleikar og almennar allar tíðina vita, hvat fyrst innan landsins búskap og figgjarviðurskipti.

Útbyggingin av samfelagnum verður endurskoðað og raðfest við landsáttan. Eftir hesari ætlan

verður skipað soleiðis fyri, at javnvág verður millum ymsar partar av byggi- og anleggssektorinum, soleiðis at myndugleikarnir alla tíðina vita, hvussu nógva figgjar- og arbeiðsorka fer til sethúsabygging og hvussu nógva fer til vanligt anleggs og viðlíkahaldsarbeiði.

Almenni lønarpolitikkurin verður samanholdin við privata arbeiðsmarknaðin, soleiðis at kappingarførið ikki verður nervað. Ansáð verður eftir, at bytið millum løn og vinning verður soleiðis, at lantakarin ikki einsamallur ber byrðarnar, meðan vinningsparturin verður óbroyttur ella økst. Skipað verður fyri, at ein móguligur stór vinningur innan privata fyrirkastsemið verður umsettur í fleiri arbeiðsplass og í framkominn vinnutól.

Samantikið verður ríkin ein strammur figgjar- og búskaparpolitikkur. Hesin politikkur skal vera sosialt avvegaður og verður hetta gjørt við niðanfynevndu nýggju skattalóg, ið lættir um skattatrystið hjá lág- og miðalinntøkum.

Lægri beinleiðis skatt

Bundna samansparingin verður sett úr gildið bein-avegin. Møguliga verður í eitt ár ein fyribils eyka-skattur uppá 2% lagdur á inntøkur oman fyri ávíst mark.

Sokallaði marginals-katturin hjá inntøkum ímillum 110.000 og 350.000 kr. sum tekur upp í 71 oyru av hvørjari krónu vunnari eyka, verður beinanvegin lækkaður, so ikki kunnu krevjast meira enn 50 oyru av hvørjari eyka-krónu (t.d. yvirtíðarløn). Hetta kostar landskassanum 40-50 mill. kr., ið skulu fáast inn aftur aðrar vegir. Nakað meira kemur inn í øktum avgjaldsgrundarlagi, men meira enn hetta kemur inn, tá rentuspekulatióin verður steðgað.

Nýggj skattalóg verður sett í gildi eftir hesum høvuðsreglum: a) farið verður yvir til at nýta veruliga bruttoinntøkuna sum skattgrundarlag, b) tað skattatryst, ið galdandi skipan leggur á lág- og miðalinntøkur verður linkað (sí omanfyri), c) skattur verður ikki rokn-

Marginals-kattaprocent
útroknað við 17% kommunuskatt

